

رام - سیزدهم اسفند

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

سیزدهم اسفند

داود خان سردار بنگالی خفتانش را از مونییم خان هدیه می‌گیرد

در روز سیزدهم اسفند سال ۹۵۴ اکبر شاه گورکانی در نبرد توکاروی بر قوای بنگالی غلبه کرد، نیم

قرن بعد در ۱۳۰۳ آتاتورک عبدالمجید دوم را از خلافت عثمانی عزل کرد و به این ترتیب نظام خلافت

اسلامی پس از چهارده قرن منقرض شد، و در ۱۳۱۷ در عربستان سعودی نفت کشف شد.

در ۱۳۳۷ نوری سعید برای هشتمین بار نخست وزیر عراق شد، در سال ۱۳۴۶ روزنامه‌ها خبر کوتاهی

منتشر کردند و در آن از مرگ دکتر محمد مصدق خبر دادند. طی این سالها سانسور خبری درباره‌ی او چندان

شدید بود که بسیاری از جوانها تا این هنگام خبر نداشتند که او زنده و گرفتار حبس خانگی بوده است!

در سال ۱۳۹۲ هم انفجار بمب در محله‌ی شیعه‌نشین کراچی به مرگ ۴۵ تن و زخمی شدن ۱۸۰ نفر انجامید.

الکساندر دوم

کارمن

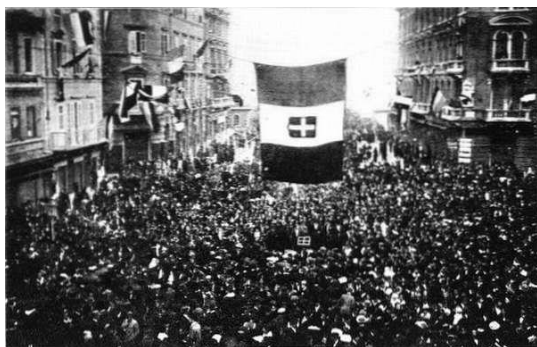

سکه‌ی گلیسریوس

در چنین روزی به سال ۴۳۷ میلادی گندوباد رهبر ایرانی تبار بورگوندی‌ها در مراسمی گلیسریوس را به مقام امپراتور روم غربی رساند، در ۱۱۷۸ هجری خورشیدی محاصره‌ی جزیره‌ی کورفو در دریای اژه توسط نیروهای روس و عثمانی با تسلیم شدن سه هزار و پانصد سرباز فرانسوی مستقر در آنجا پایان یافت، و در ۱۲۲۴ فلوریدا به بیست و هفتمین ایالت آمریکا تبدیل شد.

در سال ۱۲۳۶ انگلستان و فرانسه به خاطر آن که چینی‌ها در روند توزیع تریاک در کشورشان اختلال ایجاد می‌کردند به این کشور اعلان جنگ دادند و جنگ دوم تریاک آغاز شد، در ۱۲۹۲ هزاران زن برای دستیابی به حق رای در واشینگتن راهپیمایی کردند، و در ۱۲۹۷ روسیه عهدنامه‌ی برست لیتوفسک را امضا کرد و از جنگ جهانی اول بیرون آمد. در ۱۳۰۳ هم ملی‌گرایان تندروی ایتالیایی قلمرو آزاد فیومه را اشغال کردند و رهبرشان دانونزیو در میان استقبال پرشور مردم فیومه وارد این منطقه شد. موسولینی در این هنگام خبرنگار و مسئول تبلیغات دانونزیو بود.

در سال ۱۳۱۰ آمریکا نقش پرچم خود را تعریف کرد، در ۱۳۲۱ ده هواپیمای ژاپنی بروم در غرب استرالیا را بمباران کردند و صد تن از ساکنانش را که اغلب اروپایی بودند به قتل رساندند، در ۱۳۲۱ در زمان بمباران لندن ۱۷۳ نفر در هجوم جمعیت به سوی پناهگاه زیرزمینی زیر دست و پا ماندند و کشته شدند، و در ۱۳۲۴ هواپیماهای انگلیسی شهر هاگ در هلند را بمباران کردند و ۵۱۱ تن از شهروندان غیرنظامی را کشتند. بعدتر اعلام شد که این بمباران به خاطر اشتباه در جهت‌یابی خلبان رخ داده است!

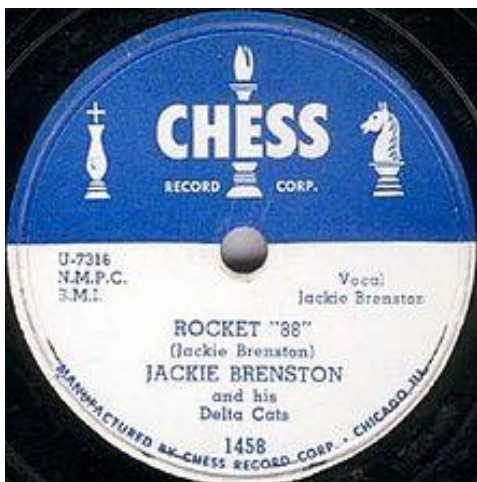
استقبال مردم فیومه از ایتالیایی ها

اولین هاکی روی یخ سالنی در مونترآل

سیزدهم اسفند با چندین رخداد فرهنگی و اجتماعی مهم پیوند خورده است. در سال ۱۲۴۰ الکساندر دوم تزار روسیه فرمان آزادی سرفها را صادر کرد و به این ترتیب بدنه‌ی جمعیت روسیه که برده محسوب می‌شدند آزاد شدند، در ۱۲۴۴ بانک هنگ کنگ و شانگهای تاسیس شد، و در ۱۲۵۲ کنگره‌ی آمریکا قانونی تصویب کرد که بر مبنای آن هر مجله یا کتابی که محتوایی رکیک یا مخالف عفت عمومی داشته باشد نباید از راه خدمات پستی جا به جا شود.

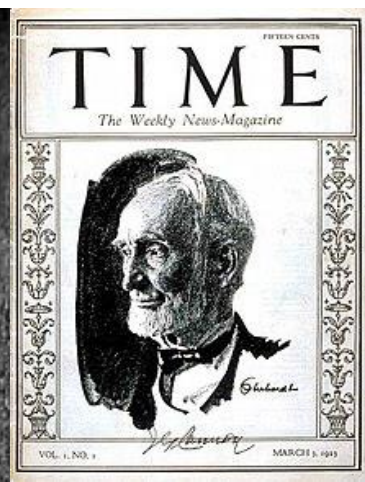
در سال ۱۲۵۶ اپرای کارمن اثر ژرژ بیزه در پاریس بر صحنه رفت، در ۱۲۵۴ اولین هاکی روی یخ سالنی در مونترآل کانادا بازی شد. در ۱۲۶۴ شرکت تلگراف و تلفن آمریکا تاسیس شد، در ۱۲۸۳ ویلهلم دوم قیصر آلمان با فونوگراف ادیسون صدای خود را ضبط کرد و اولین دولتمردی بود که صدایش ضبط می‌شد.

اولین موزیک راک اند رول

عبدالمجید دوم

اولین شماره‌ی تایم

شورش سیاهپوستان به خاطر رادنی کینگ

ویلیام گادوین

نوری سعید

در سال ۱۳۰۲ نخستین شماره از مجله‌ی تایم منتشر شد، در ۱۳۳۰ جکی برنستون در ممفیس واقع در تنسی آلبوم Rocket 88 را ضبط کرد که اولین موسیقی راک اند رول شمرده می‌شود. در ۱۳۷۰ یک شهروند به صورت آماتور از صحنه‌ی کتک خوردن سیاهپوستی به نام رادنی کینگ از پلیس لس‌آنجلس فیلمبرداری کرد و پخش آن بعداً به شورش‌ی رنگین‌پوستان منتهی شد.

مارگریت دوراس

سیوال رایت

از میان زادگان نامدار سیزدهم اسفند باید از ویلیام گادوین فیلسوف و فعال سیاسی انگلیسی (۱۱۳۵)، الکساندر گراهام بل مخترع تلفن (۱۲۲۶) و پوپوف فیزیکدان روس و نخستین سازنده‌ی رادیو (۱۲۳۷) یاد کرد. سیوال رایت زیست‌شناس و ژنتیک‌دان آمریکایی (۱۳۶۷) و مارگریت دوراس نویسنده و کارگردان فرانسوی (۱۳۹۵) هم در این روز درگذشته‌اند.